

İhracat Bedellerine İlişkin Mevzuat

R. Bülent DEMİRBAĞ

12.04.2022

❑ Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında

1567 Sayılı Kanun

- 32 Sayılı Karar
 - Tebliğler
 - Talimatlar
 - Merkez Bankası Genelgeleri

Mevzuat Uyum Derneği

❑ 1567 Sayılı Kanun 1'inci Maddesi;

Kambiyo, nakit, tahvil, hisse senedi alım ve satımının

ve

kıymetli madenler ve kıymetli taşlardan mamul veya bunları içeren her nevi eşya ve kıymetlerin

ve

ticari senetlerle ödemeyi sağlayan her türlü vasıta ve belgelerin

memleketten çıkarılmasının

veya

memlekete getirilmesinin

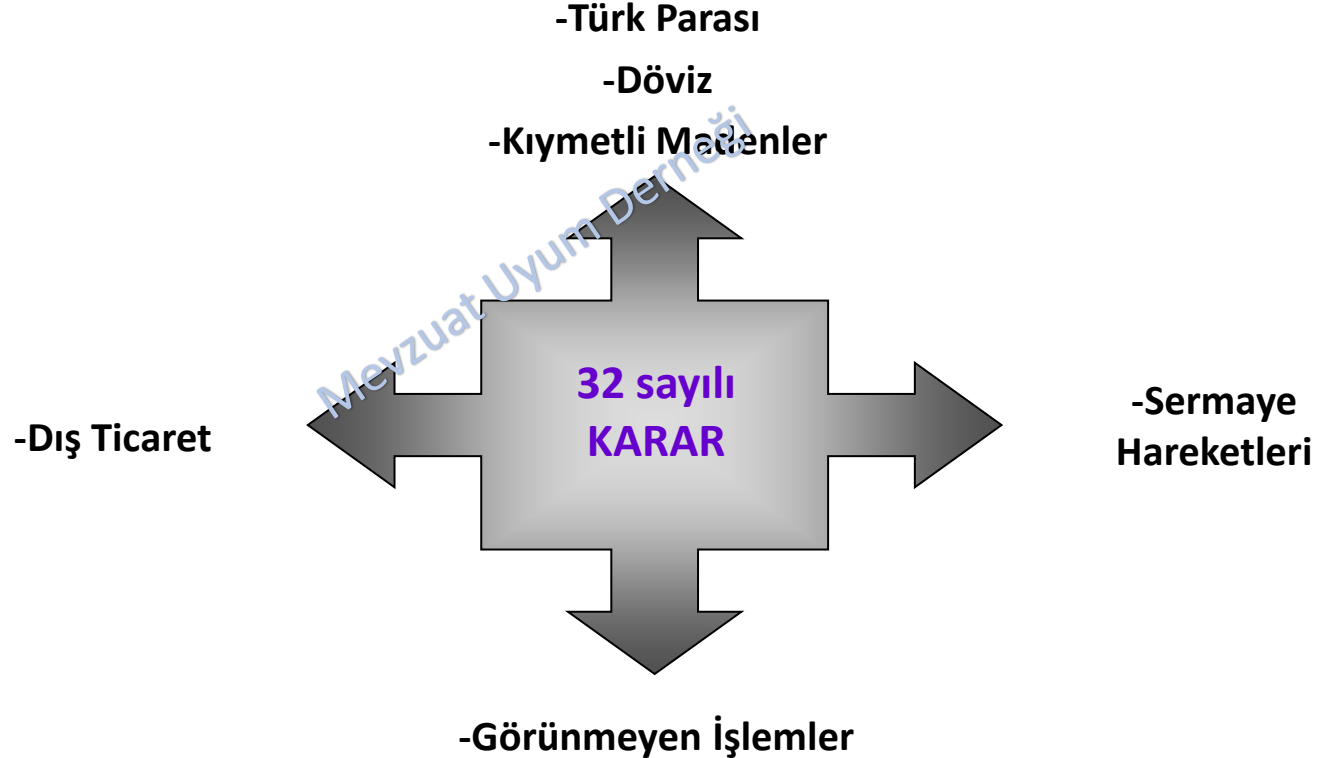
düzenlenmesine ve sınırlama konmasına ve Türk parasının kıymetinin korunması hakkında kararlar alınmasına Cumhurbaşkanı (**mülga Bakanlar Kurulu**) yetkilidir.

❑ Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar

11 Ağustos 1989 tarihli Resmi Gazete

- Sermaye hareketlerinde serbestleşme
- Türkiye'ye dış kaynak girişi
- **TL'nin konvertibilitesi**

❑ Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar

❑ İhracat Bedelleri

TPKK 32 sayılı Kararın 8'inci Maddesi;

- **İhracat bedellerinin tasarrufu serbest**
- Hazine ve Maliye Bakanlığı ihtiyaç duyması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkili
- 4 Eylül 2018 tarihi..

❑ İhracat Bedelleri

04.09.2018 tarihli ve 2018-32/48 no.lu Tebliğ;

- İhracat Bedellerinin 180 Gün İçerisinde Yurda Getirilmesi
- % 80'inin Bankaya Satılması

Mevzuat Uyum Derneği

❑ İhracat Bedelleri

31.12.2019 tarihli ve 2019-32/56 no.lu Tebliğ

- İhracat Bedellerinin 180 Gün İçerisinde Yurda Getirilmesi
- ~~% 80'inin Bankaya Satılması~~

Mevzuat Uyum Derneği

❑ İhracat Bedelleri

İhracat bedellerinin
ödemeyi müteakip
“doğrudan ve gecikmeksizin”
ihracata aracılık eden bankaya
transfer edilmesi

Mevzuat Uyum Derneği

Genel Kural 180 Gün İçerisinde

❑ İstisnalar

- İhracatçının Sözleşmesini Esas Alıp 90 Gün Süre Tanınması
- **30 ülkeye** Yapılan İhracat için Döviz Getirme Zorunluluğu Yok
- **9 ülkeye** yapılan ihracatta, ihracat bedelinin %50'sinin yurda getirilmesi zorunlu, diğer %50'lik kısmın tasarrufu serbest
- İhracat Bedellerinin Bankacılık Sistemiyle Doğrudan Ülkemize Transferinin Mümkün Olmadığı Ülkeler Olarak **Irak ve Libya'ya Yapılan İhracat**

❑ 30 Ülkeye Yapılan İhracat İçin Döviz Getirme Zorunluluğu Yok

1. Afganistan
2. Angola
3. Belarus
4. Benin
5. Cibuti
6. Etiyopya
7. Fildişi Sahili
8. Filistin
9. Gabon
10. Gana
11. Gine
12. İran
13. Kamerun
14. Kenya
15. Kırgızistan
16. Kuzey Kore
17. Küba
18. Liberya
19. Lübnan
20. Moldova
21. Nijerya
22. Senegal
23. Somali
24. Sudan
25. Suriye
26. Suudi Arabistan
27. Tacikistan
28. Tanzania
29. Venezüella
30. Yemen

❑ 9 Ülkeye Yapılan İhracatta, İhracat Bedelinin %50'sinin Yurda Getirilmesi Zorunlu, %50'sinin Tasarrufu Serbest

1. Azerbaycan
2. Cezayir
3. Fas
4. Kazakistan
5. Mısır
6. Özbekistan
7. Tunus
8. Türkmenistan
9. Ukrayna

❑ Yurda Getirme Süreleri

GENEL KURAL

Fiili İhraç Tarihinden İtibaren 180 Gün İçerisinde

Diğer Özellikli İhracat İstisnaları;

- Müteahhit firmalarca yapılacak ihracat

HANGİ TARİHTEN İTİBAREN?

(365 gün)

- Konsinye yoluyla yapılacak ihracat

KESİN SATIŞI MÜTEAKİP

(180 gün)

- Uluslararası fuar, sergi ve haftalar

BİTİMİNİ MÜTEAKİP

(180 gün)

❑ İhracat Sözleşmelerinde 180 Günden **Uzun Bir Vade VARSA**

Fiili İhraç

+

Sözleşmedeki SÜRE

+

90 gün

Mevzuat Uyum Derneği

- ❑ İhracat Sözleşmelerinde 180 Günden **Uzun Bir Vade YOKSA**

Fiili İhraç

+

180 gün

Mevzuat Uyum Derneği

☐ Peşin Döviz

Peşin Döviz Karşılığı İhracatın
24 Ay İçinde
Yapılması

Mevzuat Uyum Derneği

- Beyan Edilen **Türk Parası** veya **Döviz** Üzerinden Yurda Getirilmesi Esas
- Beyan Edilenden Farklı Bir Döviz Üzerinden Getirilmesi de Mümkün
- **Türk Parası** Üzerinden Yapılan İhracat İşlemleri Karşılığında Yurda **Döviz** Getirilmesi Mümkün

Mevzuat Uyum Derneği

- **Genel Olarak;**
Bir Dövizin, İhracat Bedeli Olarak Alışının Yapılmasının Talep Edildiği Durumlarda Bankalarca **Dövizin Yurt Dışı Kaynaklı Olması**
- İhracat Bedelinin Yolcu Beraberinde Efektif Olarak Yurda Getirilmesi Halinde Gümrük İdarelerine Beyan Edilmesi **Zorunlu**
- İstisna

Mevzuat Uyum Derneği

İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİLİ

- Akreditifli Ödeme,
- Vesaik Mukabili Ödeme,
- Mal Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,
- Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,
- Peşin Ödeme

Bankalarca,
ihracat bedelleriyle ilgili olarak GB örneđi sunulabileceđi gibi
firma beyanı ile
gümrük beyannamesine ilişkin bilgilerin
İBKB'ye yazılması mümkün

Mevzuat Uyum Derneği

İhracat bedeli;

- Bankalar aracılığıyla **havale** şeklinde
- İthalatçı, ihracatçı veya üçüncü kişilerce, gümrük idarelerine beyan edilerek alınan onaylı NBF ile **efektif olarak**
- İthalatçı, ihracatçı veya bunlar adına hareket ettiğini beyan eden Türkiye’de veya dışarıda yerleşik üçüncü kişilerce **çek olarak**
- **Kredi kartı** ile
- **Ödeme hizmeti sağlayıcıları aracılığıyla**
- İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı **Irak ve Libya’ya** yapılan ihracatta **NBF aranmadan efektif olarak**
- İhracat bedeli Türkiye’deki bankalarca yurt dışındaki bankalar ile gerçek veya tüzel kişilere **açılan kredilerden**

- Hizmet ihracatı
- Transit ticaret
- Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış (Bavul Ticareti)
- Türkiye’de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış
- Mikro ihracat
- Serbest bölge işlem formu kapsamında gerçekleştirilen 5.000 ABD doları veya karşılığı döviz ya da Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde

BEDELLERİN **TAMAMI**

- 9 ülkeye yapılan ihracatta, ihracat bedellerinin **%50’si**

Bankalarca

İhracat Bedelleri Yurda Getirildiğinde,

Yurda Getirildiğine Dair

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

(İBKB)

Mevzuat Uyum Derneği

İhracat Bedeli Kabul Belgesi

Seri No:

Tarih:

Banka Adı-Şubesi:

İhracat Bedelini Yurda Getiren Kişinin/Firmanın

Unvanı/Adı Soyadı:

T.C. Kimlik Numarası/ Vergi Kimlik Numarası :

Gümrük Beyannamesinin

Numarası:

Tarihi:

İhracatçı Unvanı:

28 inci Hanesinde Kayıtlı Banka:

22 nci Hanesinde Kayıtlı Tutar- Para Birimi:

46 ncı Hanesinde Kayıtlı Tutar:

Fiili İhraç Tarihi:

Bedel Getirme Süresi Sonu:

Yurda Getirilen Bedelin

Yurda Getiriliş Şekli (Banka Transferi /Efektif):

Tutarı-Para Birimi:

Hesaba Geçiş Tarihi:

Geldiği Ülke:

Varsa SWIFT Referans Numarası/ Nakit Beyan Formu Sayısı:

Banka Referans Numarası:

Varsa Mahsup Edilen Tutar:

Mahsup Tarihi:

Mahsup Sebebi:

İhracatçılar,

Aracı Bankalara

İhracat Bedellerinin

Yurda Getirilme Süresi İçinde

veya

Vergi Dairelerinde Yapılan İhtarname Süreleri İçerisinde

- İskonto,
- İndirim ve
- Mahsup

- GB örneđi/GB bilgileri
- İlgili İBKB'ler
- Satış faturası ile
- İndirim ve mahsup konusu belgeler

Mevzuat Uyum Derneği

İhracat bedelinin tahsilinden

ve

İhracat hesabının yurda getirme süresi içinde

(tek süreler dâhil)

kapatılmasından

İhracatçılar

sorumludur.

Mevzuat Uyum Derneği

Aracı bankalar;
hesapların kapatılmasını
izlemekle yükümlüdür.

Mevzuat Uyum Derneği

- İthalatçı veya ihracatçı firmanın infisahı, iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü
- Grev, lokavt ve avarya hali
- İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkansız hale gelmesi
- Tabii afet, harp ve abluka hali
- Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi
- İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması.

Mücbir sebep halleri dışında kalan,
ancak bedel getirme süreleri içerisinde
ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumların
Deđerlendirmesi
Vergi Dairesi ait

Mevzuat Uyum Derneği

- Bankalar
- Vergi Dairesi
- Hazine Ve Maliye Bakanlığı

Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel M¼d¼rl¼đ¼

Mezuarat Uyum Derneği

Banka

Filii ihrac tarihinden sonra elde edilen ihrac bedelinin **en geç 180 gün + 20 iş günü** içerisinde yurda getirilmesi gerekmektedir.

Vergi Dairesi

İhracatçıya "10 iş günü" içinde **90 gün süreli ihtarname** gönderilir.

Mücbir Sebep

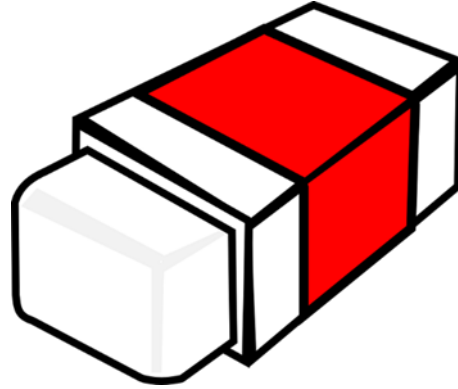

Hazine ve
Maliye
Bakanlığı

Haklı Durum

- Her Bir GB Bazında

30.000 ABD doları

BANKALAR

- Her Bir GB'nin %10'u

30.000 - 100.000 ABD doları

BANKALAR

Mevzuat Uyum Derneği

- MÜCBİR SEBEP/HAKLI DURUM

200.000 ABD dolara kadar

VERGİ DAİRESİ

- MÜCBİR SEBEP/HAKLI DURUM

200.000 ABD doları aşan

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Mevzuat Uyum Derneği

İHRACAT BEDELLERİNİN %25'İNİN TCMB'YE SATILMASI

16 Ocak 2020

Mevzuat Uyum Derneği

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

EK MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin %25'i İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.²⁶

²⁶ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 31.12.2021 tarihli talimatı.

KAPSAM ve AMAÇ

16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi'nin

EK-1'inci maddesi kapsamında

Merkez Bankasına yapılacak döviz satış işlemlerinin

uygulama ayrıntılarını düzenlemek

İŞLEM KURU:

Merkez Bankası tarafından saat

- 10:00,
- 11:00,
- 12:00,
- 13:00,
- 14:00 ve

- 15:00'de ilan edilen ve

İBKB veya DAB'a bağlanan ihracat bedeli dövizin

**Türk lirasına çevrildiği saat itibarıyla
en son açıklanmış olan döviz alış kuru**

- ABD doları
 - Euro
- İngiliz sterlini

Mevzuat Uyum Derneği

3 Ocak 2022

Mevzuat Uyum Derneği

1567 Sayılı Kanun'un 3'üncü Maddesi

Mevzuat Uyum Derneği

Cezalar:

- Kanun'un 3'üncü maddesi,
Kanun uyarınca çıkarılan kararlara uymayanlar
hakkında **idari para cezaları**
- Kanun'un 3'üncü maddesi (1.) fıkrası:
3.000 TL - 25.000 TL (2008)
14.211 TL - 118.555 TL (2022)

1567 Sayılı Kanun'un
3'üncü Maddesinin Üçüncü Fıkrası Uyarınca,
Yurda Getirmekle Yükümlü Olunan İhracat Bedellerinin Rayiç Bedelinin
%5'i Kadar
İdarî Para Cezası

Mevzuat Uyum Derneği

İdarî Para Cezasına İlişkin Karar Kesinleşinceye Kadar Söz Konusu Bedelleri Yurda Getirenler

Kanun'un 3'üncü Madde Birinci Fıkra Hükmüne Göre

3.000 TL'den 25.000 TL'ye

(2022 Yılı İçin 14.211 – 118.555 TL)

Kadar İdarî Para Cezası

Bu Durumda

Verilecek İdarî Para Cezasında Üst Sınırı;

Yurda Getirilmesi Gereken Paranın %2,5'i

Diğer Taraftan,

İthalat, İhracat ve Diğer Kambiyo İşlemlerinde

Döviz veya Türk Parası Kaçırarak Kastıyla Muvazaalı İşlemlerde Bulunanlar,

Yurda Getirmekle Yükümlü Oldukları veya Kaçırdıkları Kıymetlerin Rayiç Bedeli Kadar
İdari Para Cezasıyla Cezalandırılırlar.

Bu Fiilin Teşebbüs Aşamasında Kalması Halinde
Verilecek Ceza Yarı Oranında İndirilir.

Öte Yandan,

**İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi Sonrasında
Düzenlemelere Bir Aykırılık Yapılması;**

1567 Sayılı Kanun'un 3'üncü Maddesinin Birinci Fıkrası Kapsamında
3.000-25.000 TL (2008 yılı için) Tutarında İdari Para Cezası

Tekerrür Halinde

Bu Cezalar İki Kat

- Bankalar
- Vergi Dairesi Başkanlığı/Müdürlüğü
- TCMB
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
(Finanasal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü)

- Vergi Mufettiřleri
- Hazine Kontrolcileri

Mevzuat Uyum Derneği

LinkedIn

YouTube^{TR}
R. Bülent DEMİRBAĞ – Döviz İhracat Yorumu

bulentdemirbag.com

TEŞEKKÜR EDERİM
R. Bülent DEMİRBAĞ

bulentdemirbag.com

Vizyon

Mevzuat uyum alanında ulusal ve uluslararası referans merkezi olmak

Misyon

Mevzuat uyum çalışmalarının niteliğini ve etkinliğini yükseltecek ürünler, hizmetler ve projeler geliştirerek bu alanda kapsayıcı liderlik yapmak

İletişim

Tel: 0 (533) 926 67 64
E-Mail: info@mevzuatuyum.org
Adres: Merkez Mah.
Nadide Sok. Kent Ap.
No:26/7 Şişli/İstanbul

About Us

ANASAYFA

HAKKIMIZDA -

FAALİYETLERİMİZ

ÜYELİK

DUYURULAR

İLETİŞİM

Mevzuat Uyum Derneği

Web: www.mevzuatuyum.org

Mail: info@mevzuatuyum.org

Üyelik: uyelik@mevzuatuyum.org

Facebook: facebook.com/mevzuatuyum

Twitter: twitter.com/mevzuatuyum

Linkedin: linkedin.com/company/mevzuatuyum

Youtube: [Mevzuat Uyum Derneği - YouTube](https://www.youtube.com/channel/UC...)